

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 21.10.2015
COM(2015) 603 final

2015/0250 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

**de stabilire a unor măsuri în vederea instituirii treptate a unei reprezentări unificate a
zonei euro în cadrul Fondului Monetar Internațional**

EXPUNERE DE MOTIVE

Zona euro este o vastă economie deschisă, cu responsabilități politice internaționale. Datorită importanței economice și financiare a zonei euro și existenței unei politici monetare și a cursului de schimb unice, deciziile de politică și evoluțiile economice din zona euro prezintă din ce în ce mai mult interes pentru economia mondială.

Importanța politică a zonei euro a crescut foarte mult în ultimii ani. Semestrul european și adoptarea pachetului privind guvernarea economică (*six-pack*), a pachetului privind supravegherea și monitorizarea bugetare (*two-pack*)¹ și a Tratatului privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul Uniunii economice și monetare² au integrat, consolidat și extins supravegherea la nivelul Uniunii asupra politicilor statelor membre în domenii esențiale de importanță macroeconomică și bugetară. A fost creat Mecanismul european de stabilitate, care constituie mecanismul permanent de soluționare a crizelor pentru țările din zona euro. De asemenea, Uniunea a instituit o uniune bancară care permite supravegherea centralizată și rezoluția băncilor din zona euro și este deschisă tuturor celorlalte state membre.

În același timp, însă, reprezentarea externă a zonei euro nu a ținut pasul cu aceste evoluții. Progresele realizate în ceea ce privește integrarea internă a zonei euro trebuie să fie proiectate și în exterior, în special prin evoluții în direcția unei reprezentări externe unificate în cadrul Fondului Monetar Internațional (FMI). UE (zona euro) dispune de competență exclusivă sau de competență partajată cu statele sale membre în numeroase domenii reglementate de dispozițiile articolelor din Acordul cu Fondul Monetar Internațional (FMI).

Prin intermediul instrumentelor sale de creditare și a activității de supraveghere, FMI este un actor esențial în cadrul guvernării economice și financiare mondiale. Această instituție a jucat un rol esențial, alături de Comisia Europeană și de Banca Centrală Europeană (BCE), în elaborarea și punerea în aplicare a unor programe de salvare a statelor membre afectate de criza financiară și a datoriilor suverane. Pe lângă aceasta, consolidarea cadrului de guvernare pentru coordonarea politicilor economice și convergența puternică în ceea ce privește reglementarea și supravegherea sectorului financiar în contextul Uniunii bancare înseamnă că, pe viitor, FMI va trebui să depășească perspectiva pur națională în evaluarea sa referitoare la supraveghere și gestionarea crizelor din zona euro.

O adevărată reprezentare a zonei euro ar permite transmiterea unui mesaj unic în cadrul FMI cu privire la chestiuni legate de programe și analize, de politica economică și bugetară, de supravegherea macroeconomică, politicile privind cursul de schimb și stabilitatea financiară. O reprezentare mai coerentă ar fi, totodată, în avantajul țărilor terțe, deoarece contribuția zonei euro la stabilitatea financiară și economică mondială ar fi astfel mai puternică și mai consecventă.

În octombrie 2014, Comisia a anunțat în programul său de lucru pentru 2015³ că intenționează să abordeze subiectul reprezentării externe a zonei euro în cadrul aprofundării uniunii economice și monetare.

În conformitate cu raportul celor cinci președinți din iunie 2015 privind finalizarea Uniunii economice și monetare⁴, dobândirea unei voci mai puternice la nivel internațional se înscrie

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-318_nl.htm.

² Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul Uniunii economice și monetare, 1 februarie 2012: <http://www.consilium.europa.eu/european-council/pdf/Treaty-on-Stability-Coordination-and-Governance-TSCG/>.

³ COM(2014) 910: Anexa 1 la programul de lucru al Comisiei pentru 2015, 16 decembrie 2014, http://ec.europa.eu/atwork/pdf/cwp_2015_new_initiatives_en.pdf.

⁴ Raportul celor cinci președinți intitulat „Finalizarea uniunii economice și monetare”, 22 iunie 2015, http://ec.europa.eu/priorities/economic-monetary-union/docs/5-presidents-report_en.pdf.

printre eforturile actuale de îmbunătățire a guvernantei economice a zonei euro. Raportul subliniază în special deficiențele legate de reprezentarea zonei euro în cadrul FMI unde, în ciuda progreselor importante realizate în direcția unei coordonări mai puternice a pozițiilor europene, zona euro nu se exprimă încă într-un singur glas.

Proiectul Comisiei pentru o Uniune economică și monetară profundă și veritabilă⁵ prezenta deja o serie de acțiuni prioritare pentru întărirea și consolidarea reprezentării economice externe a zonei euro și sugera să se pună accentul asupra reprezentării în cadrul FMI, având în vedere rolul esențial al acestei instituții în cadrul guvernantei economice internaționale. Reprezentarea externă figura printre acțiunile prioritare propuse pe termen scurt. La rândul său, Parlamentul European a solicitat o reprezentare externă unificată a zonei euro⁶.

În 2006, Consiliul ECOFIN a convenit asupra faptului că numirea unui președinte unic al zonei euro în cadrul FMI urma să fie un obiectiv pe termen lung. În acest context, statele membre au considerat că ar putea fi avute în vedere mai multe modalități de a face eventual tranziția, în viitor, către un sistem cu un președinte unic al zonei euro, printre care și o abordare bazată pe măsuri temporare.

În acest context, prezenta propunere sugerează trecerea la o reprezentare unificată a zonei euro în cadrul FMI, președintelui Eurogrupului atribuindu-i-se și calitatea de reprezentant al zonei euro. În vederea atingerii acestui obiectiv, se propune o abordare graduală, care presupune măsuri intermediare de tranziție în ceea ce privește reprezentarea la nivelul Comitetului monetar și financiar internațional (CMFI) și al Consiliului director al FMI. Aceste măsuri tranzitorii ar implica acordarea drepturilor de observator pentru zona euro reprezentată de un reprezentant al unui stat membru din zona euro care este deja membru al consiliului, în asociere cu Comisia și Banca Centrală Europeană (care are în prezent statutul de observator în cadrul Consiliului director al FMI). În plus, procesul de coordonare pentru stabilirea unor poziții comune ar trebui să fie consolidat în vederea formulării unor declarații comune sistematice cu privire la toate aspectele legate de politicile FMI și de chestiunile referitoare la supraveghere și analizele de țară relevante pentru zona euro. În cele din urmă, aceste măsuri ar trebui să urmărească, de asemenea, consolidarea cooperării dintre statele membre din zona euro și cele din afara zonei euro cu privire la aspecte legate de FMI. Trebuie remarcat faptul că reprezentarea externă a zonei euro va depinde, totodată, de viitorul statut pe care țările membre ale FMI vor fi dispuse să-l acorde zonei euro în cadrul acestei instituții.

• **Temei juridic**

Articolul 138 alineatul (2) din TFUE prevede adoptarea unor măsuri corespunzătoare pentru a asigura o reprezentare unificată în cadrul instituțiilor și conferințelor financiare internaționale. Obiectivul care a stat la baza acestei dispoziții a fost acela de a realiza o reprezentare mai puternică, unificată, a zonei euro, dat fiind faptul că actualul mecanism informal de reprezentare a zonei euro nu a fost considerat destul de eficient. Ca un prim pas, această dispoziție poate fi utilizată pentru reprezentarea zonei euro doar în cadrul FMI. De asemenea, ar trebui incluse în propunere și alte dispoziții care să permită ca zona euro să coordoneze mai bine stabilirea pozițiilor sale în cadrul FMI, deoarece astfel de dispoziții sunt necesare și legate de obiectivul unei reprezentări unificate. Se face, de asemenea, referire la articolul 138 primul paragraf din TFUE, care abilitază Consiliul să stabilească poziții comune cu privire la

⁵ Proiect pentru o Uniune economică și monetară profundă și veritabilă - COM(2012) 777, 30.11.2012, http://ec.europa.eu/archives/commission_2010-2014/president/news/archives/2012/11/pdf/blueprint_en.pdf.

⁶ Rezoluția Parlamentului European din 25 octombrie 2011 referitoare la guvernanta economică globală [2011/2011(INI)], <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P7-TA-2011-0457+0+DOC+PDF+V0//EN>.

probleme de interes special pentru uniunea economică și monetară, în cadrul instituțiilor și conferințelor financiare internaționale.

În conformitate cu articolul 138 alineatul (3) din TFUE, pentru adoptarea prezentei propuneri iau parte la vot numai membri ai Consiliului care reprezintă state membre din zona euro. Consiliul hotărăște după consultarea Băncii Centrale Europene.

În același timp, Comisia decide să retragă propunerea Comisiei de decizie a Consiliului privind reprezentarea și adoptarea de poziții ale Comunității la nivel internațional în contextul Uniunii economice și monetare COM (1998) 637 final, care nu a fost adoptată și a devenit caducă odată cu lansarea monedei euro și intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona⁷.

⁷

Propunere de decizie a Consiliului privind reprezentarea și adoptarea de poziții ale Comunității la nivel internațional în contextul Uniunii economice și monetare - COM(1998) 637 final, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:51998PC0637&from=FR>.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

de stabilire a unor măsuri în vederea instituirii treptate a unei reprezentări unificate a zonei euro în cadrul Fondului Monetar Internațional

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 138,

având în vedere propunerea Comisiei⁸,

având în vedere avizul Băncii Centrale Europene⁹,

întrucât:

- (1) Există posibilitatea să se adopte măsuri adecvate pentru a asigura o reprezentare unificată și poziții comune ale Uniunii în exercitarea competențelor sale specifice pentru statele membre din zona euro („zona euro”) în cadrul instituțiilor financiare internaționale.
- (2) Zona euro este o vastă economie deschisă, cu responsabilități politice internaționale.
- (3) Uniunea are competență exclusivă în privința politicii monetare pentru statele membre din zona euro. De asemenea, la nivelul Uniunii se aplică mecanisme consolidate în materie de coordonare și supraveghere în ceea ce privește politicile economice, bugetare și financiare ale statelor membre din zona euro.
- (4) După cum s-a arătat în raportul intitulat „Finalizarea uniunii economice și monetare”, publicat la 22 iunie 2015 („Raportul celor cinci președinți”), dimensiunile economice și financiare considerabile ale Uniunii și existența unei politici unice în domeniul monetar și al cursului de schimb pentru majoritatea statelor sale membre fac ca deciziile politice și evoluțiile economice din Uniune să fie din ce în ce mai relevante pentru economia mondială. Totodată, raportul încurajează consolidarea reprezentării externe a zonei euro.
- (5) Prin urmare, este imperativ ca zona euro să își îndeplinească în totalitate rolul în cadrul cooperării internaționale la nivel de politici monetare, economice și financiare, în special în cadrul Fondului Monetar Internațional (FMI), care este o organizație de importanță majoră în cadrul sistemului monetar și financiar internațional.
- (6) Cu toate acestea, membrii FMI sunt țări individuale. Ca urmare, zona euro nu este reprezentată ca membru individual în cadrul FMI și al organelor sale. În prezent, două dintre statele membre din zona euro pot numi fiecare un director executiv, în timp ce celelalte state membre din zona euro sunt dispersate în cadrul a șase grupuri multinaționale. Acest mod de organizare împiedică zona euro să își exprime poziția

⁸

⁹ ...

într-un mod eficace și unitar în cadrul FMI și subminează totodată eficacitatea colaborării dintre FMI și zona euro.

- (7) Recenta consolidare a cadrului zonei euro pentru coordonarea politicilor economice și convergența puternică în ceea ce privește reglementarea și supravegherea sectorului financiar în contextul Uniunii bancare înseamnă că, pe viitor, FMI va trebui să depășească perspectiva națională în evaluarea sa referitoare la supraveghere și gestionarea crizelor din zona euro. O reprezentare eficace a zonei euro va permite în același timp transmiterea unui mesaj unic în cadrul FMI cu privire la chestiuni legate de programe de asistență financiară și evaluări, de politica economică și bugetară, de supravegherea macroeconomică, politicile privind cursul de schimb și politica în domeniul stabilității financiare.
- (8) Fără a aduce atingere posibilității ca zona euro să devină membru cu drepturi depline, într-o etapă ulterioară, ar trebui să se adopte măsuri pentru ca zona euro să se poată exprima într-un singur glas în cadrul FMI, luându-se în considerare actuala structură a membrilor FMI.
- (9) Obiectivul urmărit ar trebui să fie o reprezentare unificată cu un singur loc pentru zona euro în cadrul tuturor organelor FMI, permițând în același timp statelor membre din zona euro să își mențină actualul statut de acționari în cadrul fondului. Comisia ar trebui să ia măsuri pentru a atinge acest obiectiv.
- (10) Termenul limită pentru realizarea acestei reprezentări unificate în cadrul FMI ar trebui să corespundă calendarului pentru etapa finală a procesului prezentat în raportul celor cinci președinți privind finalizarea uniunii economice și monetare.
- (11) Reprezentarea unificată ar trebui să fie însoțită de o mai bună coordonare a pozițiilor care urmează să fie adoptate în cadrul FMI, urmărindu-se în același timp o cooperare mai strânsă a zonei euro cu statele membre din afara zonei euro în cadrul FMI.
- (12) Atât timp cât nu se va realiza complet o reprezentare unificată a zonei euro în cadrul tuturor organelor FMI, ar trebui adoptate măsuri de tranziție pentru ca zona euro să prezinte o poziție mai coerentă în cadrul FMI, în special în cadrul Comitetului director al Fondului și al Comitetului monetar și financiar internațional (CMFI).
- (13) În ceea ce privește Consiliul director, ar trebui oficializată practica actuală ca unul dintre directorii executivi din partea statelor membre din zona euro să reprezinte și interesele zonei euro. În plus, având în vedere faptul că Banca Centrală Europeană (BCE), în conformitate cu Decizia nr. 12925-(03/1) a FMI, în temeiul articolului X din Statutul Fondului, trimite deja un reprezentant în calitate de observator la anumite reuniuni ale Consiliului director, în virtutea sarcinilor pe care le îndeplinește în cadrul Sistemului European al Băncilor Centrale (SEBC), de acest statut de observator al BCE ar trebui să beneficieze zona euro în ansamblu. Acest statut unic de observator în cadrul Consiliului director pentru zona euro în ansamblu ar permite abordarea tuturor chestiunilor referitoare la zona euro, iar zona euro ar putea să își organizeze mai bine reprezentarea în calitate de observator.
- (14) Președintele Eurogrupului, Comisia și BCE ar trebui să negocieze cu FMI acest statut de observator al zonei euro.
- (15) Comisia și BCE au deja statutul de observator în cadrul CMFI. Actualele declarații adresate în cadrul reuniunilor anuale și de primăvară ale acestuia ar trebui înlocuite de o declarație a președintelui Eurogrupului pentru zona euro.

- (16) Ar trebui să se depună toate eforturile pentru o reorganizare treptată a statelor membre din zona euro în cadrul FMI, cu scopul de a asigura un grad mai mare de coerență. Consiliul ar trebui să convină cu privire la principiile unei modalități de regrupare a statelor membre din zona euro în cadrul FMI.
- (17) În acest moment, coordonarea poziției statelor membre în vederea reuniunilor FMI are loc atât în cadrul Comitetului economic și financiar (CEF) și al subcomisiei pentru aspecte legate de FMI (SCIMF), la Bruxelles, cât și în cadrul reuniunilor informale dintre reprezentanții statelor membre la FMI, în Washington (EURIMF). Ar trebui create subcomitete specializate pentru zona euro în cadrul Comitetului economic și financiar (CEF), cu scopul de a coordona mai bine poziția zonei euro cu privire la aspecte legate de FMI.
- (19) Statele membre din zona euro au convenit, în 2007, să elaboreze declarații comune pentru zona euro cu privire la aspecte legate direct și exclusiv de politica comună a zonei euro. Acest acord ar trebui consolidat și extins pentru a stabili o cerință referitoare la elaborarea unor declarații comune cu privire la toate politicile FMI și la aspecte legate de diferite țări și de supraveghere, relevante pentru zona euro.
- (19) Când un stat membru adoptă moneda euro, ar trebui depuse toate eforturile în vederea realizării adaptărilor necesare în cadrul FMI.
- (20) Toate aspectele care nu au o relevanță deosebită pentru zona euro, ci pentru Uniune în ansamblu ar trebui să fie coordonate îndeaproape cu statele membre din afara zonei euro, în cadrul CEF sau al Consiliului.
- (21) Pentru a crește gradul de transparență și de răspundere în fața Parlamentului European și a Consiliului, Comisia, în consultare cu Eurogrupul și cu Banca Centrală Europeană, ar trebui să adreseze Parlamentului European și Consiliului rapoarte periodice despre coordonarea cu privire la chestiuni legate de zona euro în cadrul FMI și al altor instituții financiare internaționale,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

SECȚIUNEA 1 DEFINIȚII ȘI OBIECT

Articolul 1

Definiții

În sensul prezentei decizii, se aplică următoarele definiții:

- (1) „state membre din zona euro” se referă la statele membre a căror monedă este euro;
- (2) „zona euro” se referă la Uniune atunci când își exercită competențele specifice pentru statele membre din zona euro.

Articolul 2

Obiect

Prezenta decizie stabilește dispoziții pentru instituirea treptată a unei reprezentări unificate și a unor poziții comune ale zonei euro în cadrul Fondului Monetar Internațional (FMI), până când zona euro va fi obținut calitatea de membru cu drepturi depline al FMI.

SECȚIUNEA 2

REPREZENTAREA UNIFICATĂ A ZONEI EURO ÎN CADRUL FMI ȘI STABILIREA COORDONATĂ A POZIȚIILOR SALE

Articolul 3

Reprezentarea unificată a zonei euro în cadrul FMI

Statele membre din zona euro, cu sprijinul Comisiei și al Băncii Centrale Europene (BCE), întreprind toate acțiunile necesare pentru instituirea, cel mai târziu în 2025, a unei reprezentări unificate a zonei euro în cadrul FMI, care se bazează pe următoarele principii:

- în cadrul Consiliului guvernatorilor, prezentarea punctelor de vedere ale zonei euro de către președintele Eurogrupului;
- în cadrul Comitetului monetar și financiar internațional (CMFI), reprezentarea zonei euro de către președintele Eurogrupului;
- în cadrul Consiliului director al FMI, reprezentarea directă a zonei euro de către directorul executiv al unui grup al zonei euro, după constituirea unuia sau mai multor grupuri compuse numai din state membre din zona euro;
- alegerea directorului executiv, după cum s-a menționat anterior, la propunerea președintelui Eurogrupului și în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 2 din Protocolul nr. 14 privind Eurogrupul, anexat la tratate.

Articolul 4

Stabilirea coordonată a pozițiilor adoptate de zona euro

În momentul în care se realizează reprezentarea unificată avută în vedere la articolul 3, se aplică următoarele dispoziții:

- (a) Fără a aduce atingere niciunei poziții comune adoptate de Consiliu în temeiul articolului 138 alineatul (1) din TFUE, toate pozițiile care urmează să fie adoptate, oral sau prin declarații scrise, în cadrul organelor FMI sunt integral coordonate în prealabil împreună cu Consiliul, Eurogrupul, CEF și/sau grupul de lucru pentru euro (EWG).
- (b) În cadrul FMI va fi înființată o structură specială pentru a veni în sprijinul tuturor actorilor implicați în reprezentarea unificată a zonei euro în conformitate cu articolul 3.

SECȚIUNEA 3

MĂSURI TRANZITORII

Articolul 5

Măsuri tranzitorii

Până la realizarea completă a reprezentării unificate pe baza principiilor enumerate la articolul 3, se aplică articolele 6-9.

Articolul 6

Reprezentarea zonei euro în cadrul Consiliului director al FMI

1. Statele membre din zona euro și Eurogrupul, Comisia și BCE depun eforturi comune pentru a obține din partea FMI statutul de observator al zonei euro în cadrul Consiliului director al FMI conform modalităților stabilite la alineatul (2).
2. Zona euro este reprezentată în Consiliul director de reprezentantul unui stat membru din zona euro care este deja membru al consiliului. Acesta/aceasta este numit(ă) pentru o perioadă de doi ani și jumătate, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 2 din Protocolul nr. 14 privind Eurogrupul, anexat la tratate. Comisia și BCE trebuie să fie, la rândul lor, în măsură să participe la reuniuni și să intervină, după caz.
3. În cadrul FMI se înființează un birou de observare, pentru a veni în sprijinul exercitării drepturilor de observator ale zonei euro.

Articolul 7

Reprezentarea zonei euro în cadrul CMFI

1. Statele membre din zona euro și Eurogrupul, Comisia și BCE depun eforturi comune pentru a obține din partea FMI dreptul zonei euro de a interveni în cadrul CMFI. Acest drept nu aduce atingere mecanismelor de care Uniunea în ansamblu beneficiază în prezent în cadrul FMI.
2. La nivelul CMFI, zona euro este reprezentată de președintele Eurogrupului, de Comisie și de BCE, care trebuie să fie în măsură să intervină în cadrul reuniunilor CMFI, după caz.

Articolul 8

Coordonarea internă a zonei euro în ceea ce privește modalitățile de organizare a grupurilor de țări în cadrul FMI

1. Toate chestiunile legate de modalitățile de organizare a grupurilor de țări în cadrul FMI care se referă la state membre din zona euro sunt în totalitate coordonate și convenite în prealabil în cadrul Consiliului, al Eurogrupului, al CEF și/sau al grupului de lucru pentru euro, după caz.
2. Pozițiile adoptate în ceea ce privește modalitățile de organizare a grupurilor de țări, după cum se menționează la alineatul (1), sau modificările aduse acestora sunt în concordanță cu obiectivele care vizează creșterea coerenței reprezentării zonei euro și instituirea unei reprezentări unificate în cadrul FMI.
3. În faza de tranziție, statele membre din zona euro se regroupează pentru a crea unul sau mai multe grupuri formate exclusiv din state membre din zona euro.

Articolul 9

Coordonarea internă a zonei euro în ceea ce privește aspecte de interes pentru zona euro

Fără a aduce atingere niciunei poziții comune adoptate de Consiliu în temeiul articolului 138 alineatul (1) din TFUE, statele membre din zona euro își coordonează îndeaproape pozițiile comune legate de toate aspectele care prezintă interes pentru zona euro și se pun de acord în privința acestora în cadrul Consiliului, al Eurogrupului, al CEF și/sau al grupului de lucru

pentru euro, după caz, în vederea reuniunilor Consiliului director și ale Consiliului guvernatorilor FMI, și fac declarații comune cu privire la aspectele respective.

SECȚIUNEA 4 DISPOZIȚII COMUNE

Articolul 10

Extinderea zonei euro

Atunci când Consiliul decide că un stat membru îndeplinește condițiile impuse pentru adoptarea monedei euro, statele membre din zona euro și Eurogrupul, Comisia și BCE depun eforturi comune pentru a efectua schimbările necesare în cadrul FMI.

Articolul 11

Coordonarea cu statele membre din afara zonei euro

În cadrul Consiliului și al CEF este organizată o cooperare strânsă cu statele membre din afara zonei euro cu privire la chestiuni legate de FMI. Pozițiile comune sunt coordonate în ceea ce privește aspectele care prezintă interes pentru Uniunea Europeană în ansamblul său.

Articolul 12

Raportarea

În consultare cu Eurogrupul și cu BCE, Comisia transmite cu regularitate Parlamentului European și Consiliului rapoarte despre coordonarea cu privire la chestiuni referitoare la zona euro în cadrul FMI și al altor instituții financiare internaționale.

Articolul 13

Destinatari

Prezenta decizie se adresează statelor membre din zona euro.

Articolul 14

Intrarea în vigoare

Prezenta decizie intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*